Anul II Nr. 55

Prețul 20 pf.

Duminică 13 Iunie 1943

GLASUL NISTRULUI

Redactor: GEORGE ION POPESCU

Gazeta Moldovenilor dintre Nistru și Bug

— Tiraspol —
Redacț'a: Odessa str. Pușchin 10

... dreaptă PREȚUIRE

...il cunoaște mai deaproape pe Conducătorul Statului Român, cu... și faptul că această neobo... ...ntelă a destinelor noastre națio... ...este un om care, dacă nu-i plac ... și nu primește cuvintele meșteșu... ...ale reclamei ce i se întind, este ... care nici nu aduce laude ni... ...chiar celor mai apropiați și mai ... colaboratori ai săi, decât ... când se află în fața unei drepte ... realități de muncă și înfăptuiri.

...rul bine cumpănit al modestiei ...le este dublat perfect de spiri... ...ei mai aspre obiectivități în pre... ...adevărului, împlinind conturul ... al unui mare conducător de ... și popor.

...r nu este mai puțin adevărat că, ... când Mareșalul Antonescu des... ...ri cu ochiul și inima sa adevărul ... și al realizărilor duse la bun ... de unul din colaboratorii săi, nu ... la o parte de a le evidenția și ... le privi cu o sobră dar scumpă ...ire.

...tfel, de curând, cu prilejul vizitei ... la București de către un grup ... eleve ale Liceului Ortodox din ... Conducătorul a avut cele mai ... cuvinte pentru Guvernatorul ...nistriei, pe care nu s'a sfiit să-l ...ească „Bunul și harnicul îndrumă... care este domnul Alexianu" care a ... și dă putință să „facem acolo nu ... o operă de redresare morală ... și o operă de înfrățire între toți și ... dreaptă administrare pentru toți".

...doi ani — a continuat Conducăto... Statului — am refăcut satele, fermele, ...le, căile ferate, porturile, școlile, ...ele, fabricele și mai presus de ..., am readus armonia între copii ...rinți, între conducători și conduși, ... țăranii harnici care culeg în liber... rodul muncii lor din ceeace fiecare ... în brazdă și între cărturarii cari ... de mai multe ori, nu le este dat ... rodul pe care il dă sămânța ...știată de ei cu atâta trudă în ...eric".

...gur că aceste cuvinte nu au ne... de o prea iscusită interpretare ... a ne da seama că ele constitu... recunoaștere și un omagiu adus ... de constructivism și civilizare ... cu atâta râvnă de adminis... românească în Transnistria, în ... căreia veghează și se sacrifică ...rul datoriei domnul Profesor Alexianu, Guvernatorul acestei ...ii.

...ace străinii veniți aici au remar... au elogiat, ceea ce românii ve... peste Nistru au putut să cons... ... mai ales ceeace locuitorii de ... ai Transnistriei, au simțit ...ându-și recunoștința lor prin... ...oasă conduită de muncă și ...e, Conducătorul a exprimat în ... cari vor rămâne peste vremu... ...e patimile și șoaptele pizmașe ...ilor de stradă și cafenea.

...șalul și-a spus cuvântul înfăți... ... lumina recunoștinții adevărul. ...vântul care poartă cea mai pu... pecetie de autoritate, este pre... ...cea mai scumpă.

GEORGE ION POPESCU

Bătrâni moldoveni din Transnistria

Psaltirea dela Moghilău

de Prof. I. NISTOR
Membru al Academiei Române

La biserica "din" Crasna, o comună fruntașă din jud. Storojineț, se păstrează între alte cărți rituale și o psaltire în limba moldovenească, tipărită la Moghilău în anul 1796. In curs de aproape un veac și jumătate credincioșii români din Crasna au sorbit mângâierea lor sufletească la auzul slovei sfinte care se desprindea din citirea acestei Psaltiri, fără să se fi gândit la osârdia creștinească a celor care s'au ostenit să tălmăcească pe moldovenește această sfântă carte sau la localitatea în care ea a văzut lumina tiparului dincolo de Nistru. Dumnezeul părinților noștri, care a înarmat brațul ostașului român, ajutat de cel german a vrut ca stăpânirea românească să se estindă din nou asupra țării dintre Nistru și Bug și să cuprindă sub aripile sale ocrotitoare și pe frații noștri moldoveni care trăesc acolo. Colțul dela Miază-Noapte al acestei frumoase și prea bogate țări, despărțit de Podolia prin râurile Liadova și Rov, dintre care cel dintâi se varsă în Nistru, iar cel de-al doilea în Bug la localitatea Moviliște, formează județul Movilău, așezat pe Nistru, ceva mai jos de gura Liadovei. Acolo „la târgul Movilului, care iaste între hotarul Rusiei și al Moldovei" a înființat protopopul Mihail Stribichi o tipografie moldovenească, de sub teascurile căreia au ieșit la anul 1796 „Psaltirea prooroculul și Impărat David" și „Istoria lui Alexandru cel Mare din Macedonia și a lui Darie din Tessida", adică cartea populară cunoscută sub numele de „Alexandria". Mai știm că pe la începutul veacului al XIX-lea ființa la Movilău pe Nistru și o școală, care era condusă de un „filosof grec" la care umblau pentru învățătură fii de boieri, de mazili și de negustori din Moldova. La anul 1868, a jucat la Movilău și o trupă de teatru românească, o dovadă că târgoveții de acolo știau moldovenește și se simțeau uniți sufletește cu conaționalii lor din Moldova.

Manifestația conațională moldovenească la Movilău se explică prin faptul că târgul acesta s'a ridicat pe moșia boierilor Alexandru și Gheorghe Cantacuzino din Moldova, astfel că târgul era considerat ca făcând parte din pământul Moldovei. Taxele din vama Movilăului se vărsau în visteria domnească din Iași iar administrația orașului cu șoltuzi și pârgari în frunte ca și în târgurile din Moldova, depindeau de isprăvnicia Sorocei, care trimetea la Movilău namestnicului. La iarmaroacele din Movilău veneau negustori cu mărfuri din Polonia și Rusia. Ele erau vestite și se „strigau" din vreme la Iași. La anul 1740 era șoltuz la Movilău: Moldoveanul Burcă.

Movilăul a făcut parte din Moldova până la 1812, când trecu împreună cu Basarabia întreagă sub stăpânirea rusească. Curând după ocuparea Basarabiei, Rușii numiră o comisiune pentru recensământul populației din Moldova dintre Prut și Nistru. In fruntea comisiunii din ținutul Sorocei se găsesc sulgerul Iordache Gafencu și medelnicerul Ion Străjescu. Si cum Movilăul ținea atuncea de ținutul Sorocii, comisiunea trecu și la Movilău și făcu acolo conscripția târgoveților. Comisiunea de recensământ găsi în 1817 la Movilău trei preoți, un diacon, doi diaci, un ponomar, 12 boieri, și oameni de alte trepte, un mazil, 270 gospodari, 51 văduve și 64 de burlaci; 14 dughene creștine și armenești. Jidovi 313, vădane 21 și 19 burlaci. Din conscripția aceasta care ni s'a păstrat, vedem că la 1817 trăiau la Movilău 419 familii creștine și 3?2 fam evreești, la un loc deci întreaga populatie a târgului se ridica la 772 familii cu vreo 3.8?0 suflete.

De isprăvnicia Sorocei ținea în acea vreme și târgul Rașcovului așezat pe Nistru, mai jos de Movilău, proprietatea mănăstirei Golia din Iași. Acolo comisiunea de recensământ din 1817 găsi 4 preoți, 3 diaconi, 1 ponomar, 2 mazili, 7 ruptași, 119 gospodari, 3 burlaci și 88 familii jidovești, la un loc deci 327 familii cu un 1.635 suflete.

(Continuare în pag. 3-a)

S'a mutat Moscova LA LONDRA

de Coriolan Bărbat

Subversivismul demascat al iudeo-bolșevismului este acela prin care se urmărește surparea ordinei de Stat, adică desființarea așezămintelor care-l compun și înlocuirea lor cu altele, întemeiate nu pe realitățile concrete ale vieții omenești, ci pe abstracțiunile unor minți infectate de virusul „destructiv-antigoic" talmudist.

Comunismul — iudeo-bolșevic este un sistem social cu care este îndopată muncitorimea industrială, ca așa zis ideal social de organizație socială, pentru înfăptuirea căruia se duce o luptă dinamitară și mincinoasă.

Comunismul propune o nouă disciplină juridică însă cu așezăminte publice, care reprezintă în fapt negațiunea a celor existente în societatea noastră de azi.

Deși luase mari proporții, chiar amenințătoare, în vremea din urmă, azi, prin demascările grozave la fața locului, el este în complectă lichidare, dând înapoi ca niște ape abătute prea mult din albia lor, sau cu revărsări împotriva legilor naturii.

Comuniștii vor o lume, în care să nu existe viața de familie, nici drepturile de proprietate, ori cel de a te bucura de roadele muncii tale.

In statul comunist omul se pierde în massa confuză și amorfă, pe umerii căreia se ridică statul, acesta tinzând să transforme de sus în jos omul, să ucidă în el impulsiuni și năzuinți naturale, pentru a-l preface piesă inertă, cu un rol bine definit în angrenajul de producție și de susținere a parazitismului iudaic.

Nu recunosc omului, libertatea de conștiință nici pe aceea de exprimarea gândurilor; tăgăduiesc pe Dumnezeu și caută să-l alunge din suflete.

Oamenii să trăiască laolaltă, să mănânce dacă se poate la masă comună să muncească deavalma, fără să aibe vre'un drept asupra roadelor muncii lui, alegându-se doar cu un tichet, cu care să-și poată cumpăra cele de trebuință pentru hrană.

Comerțul este și el desființat, toate mărfurile fiind puse în vânzare în magaziile comunei.

Natural că este greu de închipuit o asemenea societate, în care omul să nu aibe căminul său, familia sa, toate bucuriile și nădejdiile ei; să nu se bucure de roada muncii lui, să nu aibă nici o autoritate asupra copiilor lui, nici măcar dreptul de ai crește, căci ei trebuiesc luați de mici și crescuți pe seama statului în așezăminte comune.

(Continuare în pag. 2-a)

D. Mareşal Ion Antonescu

Conducătorul Statului a primit la preşedinţie grupul elevelor dela liceul Ortodox din Odesa

Grupul de eleve al liceului Ortodox din Odesa, împreună cu d-na Alexandrina Gr. Cantacuzino, preşedinta generală a Societăţii Naţionale Ortodoxe a femeilor române, a fost primit de d. Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului şi de d-na Maria Mareşal Antonescu.

Cu acest prilej d. Mareşal Antonescu a rostit următoarea cuvântare:

DOAMNĂ PREŞEDINTĂ,

Alături de harnicul şi bunul îndrumător care este d. Alexianu şi de Inalt Prea Sfinţitul Puiu, aţi început în ţinuturile de dincolo de Nistru o operă de înălţare morală şi de luminare spirituală, care vă cinsteşte şi vă dă dreptul la recunoştinţa acestor copile şi a noastră.

Aducând aceste tinere vlăstare în faţa sfintelor altare şi deschizându-le larg prin învăţătură, exemplu şi bună tălmăcire binefăcătoarele precepte ale moralei creştine, în care ne-am născut, trăim şi vom muri noi, după cum s'au născut, au trăit şi au murit înaintaşii lor, creşteţi o generaţie care va avea drept îndreptar în viaţă iubirea, iar nu ura dintre oameni.

Sădind în sufletele lor fragede iubirea de aproape şi de frate, le pregătiţi să înţeleagă mai târziu că omul trebue să fie privit, tratat şi condus ca om, ori care ar fi limba şi credinţa lui, vârsta sau ocupaţiile lui, avutul sau sărăcia lui, meritele sau păcatele lui.

Călăuziţi în viaţă ca oameni şi ca popor de această morală superioară, nu am alunecat pe panta răzbunării şi administrăm ţinuturile, de unde vin aceşti scumpi copii, în baza drepturilor de ocupanţi pe cari ni le dă legile internaţionale şi nu în duşmani, în oameni civilizaţi, nu în barbari, în credincioşi cari au frică de Dumnezeu, nu în inconştienţi cari, căutând să lovească în ceeace nu se poate atinge, se lovesc mai curând sau mai târziu singuri.

Facem acolo, îndrăsnesc să o spun, nu numai o operă de redresare morală dar şi o operă de înfrăţire între toţi şi de civilizată şi dreaptă administraţie pentru toţi.

In doi ani, am refăcut satele, fermele, oraşele, căile ferate, porturile, şcoalele, bisericile, fabricile şi mai presus de toate, am readus armonia între copii şi părinţi, între conducători şi conduşi, între ţăranii harnici cari culeg în libertate rodul muncii lor din ceeace fiecare aruncă în brazdă şi între cărturarii care, de cele mai multă ori, nu le este dat să vadă rodul pe care il de sămânţa împrăştiată de ei cu atâta trudă în întuneric.

Oricare ar fi ameninţările de care nu ne temem şi ofensele cari nu pe noi ne umilesc, care ni se aruncă zilnic prin văzduh, de dincolo de baionetele noastre, noi mergem înainte şi vă sfătuesc să mergeţi înainte.

Stau cu recunoştinţă în faţa Dvs, a prea cucernicului preot şi a Doamnelor din Comitet şi Profesoare, care cu atâta abnegaţie şi cu suflet de românce vă ajută în opera înălţătoare ce înfăptuiţi şi vă asigur că veţi fi răsplătite, — a încheiat Domnul Mareşal"...

După ce au fost prezentate d-lui şi d-nei Mareşal membrele corpului profesoral, o elevă a liceului Ortodox din Odesa, înmânând un buchet de flori d-lui Mareşal Antonescu, a rostit următoarele:

„Domnule Mareşal, noi, fiicele Dv. din Transnistria, căreia i-aţi redat viaţa şi ne ocrotiţi cu atâta putere, venim şi vă asigurăm că vom fi bune românce, duioase mame, creştine adevărate, vrednice de jertfa mare a ostaşilor români.

Să trăiţi Domnule Mareşal".

Conducătorul Statului a stat de vorbă câteva minute cu elevele liceului din Odesa, după care corul a executat cântece naţionale, iar o elevă a recitat poezia „Limba noastră" de Al. Mateevici.

D-na Alexandrina Gr. Cantacuzino, preşedinta generală a Soc. Ortodoxe a Femeilor Române, adresându-se d-lui Mareşal Antonescu, a spus următoarele:

„Domnule Mareşal, în numele Soc. Ortodoxe a Femeilor române, să-mi fie îngăduit să aduc în faţa dvs. un moment în care se verifică o muncă grea de răsputeri covârşitoare timp de şapte luni, pentruca să trecem examenul acesta în faţa dvs.

Nici un minut imaginea dvs. nu s'a despărţit de şcoală şi noi toţi.

Şi putem spune că în numele Patriei, a Regelui şi a dvs., Domnule Mareşal, s'a muncit cu hărnicie fără pereche.

Am datoria să închin un omagiu directoarei acestei şcoli, care ca adevărată soţie de ostaş, s'a devotat ceas cu ceas, şi clipă cu clipă acestei munci.

In faţa dvs. omagiez prietenele mele care m'au ajutat în această muncă.

Viitorul este în mâna Domnului.

Oricare ar fi împrejurările, nu se poate contesta că românii şi în timp de război clădesc lăcaşuri de cultură şi credinţă închinată Lui Dumnezeu.

Domnule Mareşal, munca aceasta v'o închinăm întreagă Dvs.

Şi încă odată ţin să vă asigur că devotamentul nostru vă este întreg câştigat, că şi viaţa noastră, pentrucă această muncă depusă cinsteşte o ţară şi o face să se ridice pe culmi, care oricând se poate valorifica ca tezaur nepreţuit de vitejie şi onoare".

Toţi la olaltă, Români.

Bătrâni şi tineri, femei şi copii, bogaţi şi săraci, la fel ca în Biserica Invierii.

V'o cer, cu toată dogoarea sufletului meu sbuciumat, cu toată nădejdea gândului meu plin de grije.

V'o cer în numele strămoşilor, al Istoriei şi al Voevozilor, în numele Regelui şi al gliei noastre de veacuri.

MAREŞAL I. ANTONESCU
Conducătorul Statului Român

POPORUL ROMÂ
şi misiunea lui istorică anticomu

Poziţia istorică a poporului român este, ca a niciunui alt popor european, în funcţie directă de poziţia lui geografică.

Format în bazinul dunărean, poporul român a evoluat în fireasca lui aşezare la frontiera orientală a Continentului.

Această frontieră, nu este la Urali—cum s'a afirmat adeseori—ci pe linia care merge, dela Nistru la golful Finic. Intr'adevăr, regiunile şi populaţiile care se găsesc deoparte şi dealta a acestei linii de demarcaţie se deosebesc fundamental, atât din punct de vedere fizic, biologic, geografic, climateric cât şi din punct de vedere antropologic.

Aşa dar, poporul român se află situat la extremitatea meridională a acestei linii. Aci au zidit străbunii Geţi şi Daci temeliile neamului. Aci au coborît primii păstori din munţi să-şi lege sângele, de glia ce avea să se numească 'n veci română. Şi tot aici, şi-a orânduit aşezările coroana în jurul Carpaţilor, cu Ardealul la mijloc, mai bine de două mii de ani.

Afirmaţia că poporul român a fost şi este sentinela înaintată a civilizaţiei europene în Orient, nu este o afirmaţie gratuită. Primele hoarde barbare în ei au lovit, atunci când au năvălit din Asia. In sec. IV, Hunii ce se revărsau spre Europa, au întâmpinat în poporul român primul piept aprig ce le-a stat stavilă.

însemnând primul mo... misiunii sale istorice.

Statul Moldovean îi va ... ta pe Tătari; cetăţile de pe ... stau pravilă de veac, la ...

Statul Muntean, uneori ... alteori alături de cel Mold... îi va respinge pe Traci, ... mai cumplită luptă pe ... cunoscut-o Istoria popoare... ci, eroic îndârjită împotriv... poarelor mari. Expansiunea ... a fost ţinută în loc prin ... le unui neam ce nu şi-a ... niciodată, datoria.

Mircea cel Bătrân, Ştefan ... Mare, Mihai Viteazul, ... templului naţional, s'au ... din hotarele frământatului ... popor, pentru a se înfăţişa ... pei şi lumii întregi drept ... ai Carpaţilor. Prin aceşti ... spirituali ai Istoriei române ... putut ţintui iureşul mu... spre Europa care apăsa C... nismul—pavăza civilizaţiei.

Primejdiei Sudului îi va ... primejdia Răsăritului. A... odată cu emanciparea preten... ruse. Panslavismul formulat ... de ameninţător de Petru cel ... re, va deveni comunismul ... lor de la Nistru. Congresul ... Paris din 1856, îi deţinea ... Români drept elementul stabil ... ordine din Sud Estul Europe...

In 1917 Românii îi vor ... zarma şi isgoni peste Nistru ... ruşii revoluţionari. Tot Români ... vor lua atitudine în 1919, ... potriva comunismului răspân... în Ungaria de regimul evre... Bela Kuhn, care ameninţa ... nea şi pacea întregului Conti... nent.

Iar în 1941, când hotă... staliniene voiau să cutropea... proprietatea şi dreptul popoare... lor. Românii au luat încăoda... calea sabiei să apere Credinţa ... Civilizaţia. In momentul cel ... hotăritor al misiunii sale istori... In faza supremelor prefaceri.

Poporul Român pare să ... înăscut instinctul de împotrivi... firească, la tot ce vine din sp... Orient. Conştient de pericol... pe care-l prezintă expansiunea ... Orientului spre centrul Europe...

Războiul actual împotriva bol... şevismului, reprezintă pentru po... porul Român o luptă pe via... şi pe moarte. Luptă nu numai ... pentru redobândirea pământului ... străbun rupt pe nedrept din tru... pul Patriei de cupiditatea rusă... dar şi pentru imperativul istoric ... de a-şi asigura o viaţă paşnică ... şi constructivă în ritmul noua ... Europe.

Poporul român, ca toate po... poarele care trăesc esenţial din ... pământ şi pentru pământ, este un ... popor sănătos şi robust, adver... sar neînduplecat al dezordinei ... improvizaţiei. Iată de ce, războ... iul anti-comunist de astăzi, în ... care România este angajată cu ... toate forţele ei, este simţit de ... popor în toată intensitatea lui ... ca unul din cele mai decisive ... războaie câte le-au scris Istoria.

MARIO VALAPERTA

S'A MUTAT MOSCOVA LA LONDRA

(URMARE)

CORIOLAN BĂRBAT

în aceste aşezăminte cum se face, apoi, creşterea copiilor, am văzut-o din fotografiile la faţa locului, în toată goliciunea ei înfiorătoare!

Tăgăduind omului însăşi instinctele de libertate de familie, de proprietatea asupra bunurilor dobândite prin muncă; tăgăduind orice năzuinţă de viaţă proprie după îndemnurile fiecăruia, drepturile meritului, sfinţenia virtuţii, superioritatea spiritului asupra materiei, toate aceste bunuri care deosibesc pe oameni de animale şi-l ridică spre ceruri; aşa fiind, îşi pot închipui, doar, numai cei cu sufletul jidovit complect, că doctrina comunistă va putea întemeia o societate omenească durabilă. Duceţi vă şi vă convingeţi, stând de vorbă cu cei scăpaţi de-abia din înbrăţişarea rece a binefacerii iudeo-comuniste!

Ca dovadă că sistemul comunist nu reprezintă ceva raţional şi viabil, este că toate experienţele încercate de el au dat faliment, iar astăzi lumea este convinsă la *faţa locului* că *nu* comunismul este ordinea socială menită să aducă fericirea şi pacea pe pământ.

Londra şi Washingtonul au dat mâna cu subversivismul terorist al comunismului iudeo-bolşevic. In tendinţele lor distructive, Stalin—Churchill şi Roosevelt, se întâlnesc perfect sub conducerea unei singure voinţe: voinţa de dominaţie mondială a iudaismului.

Radio—Londra elogiază asasinatele iudeocomuniste din ţările europene... Şi aşa s'a mutat Moscova la Londra.

* * *

Sub mirajul unor ideologii himerice s'a urmărit organizarea lumii pe baze comuniste, socotite singurele în stare să realizeze fericirea universală, paradisul pe pământ. Ce paradis?... ne-am convins!

Ori am demonstrat, că aşa ceva este şi va rămâne o năzuinţă deşartă a „internaţionalismului" iudaic, fiindcă nimic nu se poate dura pe lume temeinic, dacă se nesocotesc însăşi orânduielile naturii (familie, libertate, merit, iubire, credinţă, aspiraţie, etc).

Pe de altă parte, la justificarea *luptei de clasă* se invoacă cu totul greşit acea concepţiune a *materialismului istoric*, după care prefacerile sociale au la origină ca factor determinant şi exclusiv conflictul dintre năzuinţele omeneşti spre o viaţă mai bună şi deci condiţiunile economice şi juridice ale lumii.

Ori se ştie că mai toate marile prefaceri, pe care le cunoaştem din istorie, le-a provocat raspiraţia idealistă, spirituală, a omului, iar nu râvna lui spre indestularea celor trupeşti.

Vraja mistică l-a urmărit şi-l va urmări totdeauna pe om, cu o emanaţie a substanţei lui spirituale, a visului de desrobire din lanţul contigenţelor materiale.

Un *Adolf Hitler* a putut schimba faţa Patriei sale şi o va schimba şi pe cea a Europei) cu *idealismul său spiritual*, cucerind pentru Patria sa pe calea de evoluţie atâtea etape de progres general, cum nu a putut să facă în Rusia Sovietică dezolanta doctrină a materialistmului istoric,—nici toată violenţa mijloacelor de luptă pe care ea la propovăduieşte

Un principiu de înaltă justiţie socială a naţional-socialismului: *„Nici pâine fără muncă, nici muncă fără pâine"*.

In ideologia naţional-socialistă: „*Familia* este o realitate, o trebuinţă a sufletului manifestată în toate sentimentele generoase care-o însoţesc; iubirea dintre soţi, dragostea pentru copii dusă până la sacrificiu, dragostea căminului, cultul morţilor, etc.

Patria este evidenţială ca o asociaţie a celor de o, obârşie, de o limbă şi credinţă; ea trebuind să dăinuiască pururi ca un imperativ de viaţă naţională.

Iar *Dumnezeu* este arătat, ca fiind cea mai înaltă şi mai pură entitate, ideal spre care năzuiesc cu credinţă adâncă sufletele însetate de adevăr şi de mântuire din robia contigenţelor oarbe ale materiei".

Pentru acestea: *Familia, Patrie* şi *Dumnezeu*.—România se află astăzi alături de Germania marelui Fuehrer Adolf Hitler.

Când armatele viteze româno-germane, de sub comanda *Mareşalului—erou Ion Antonescu*, înaintează pentru biruinţa Crucii,—radio Londra instigă la asasinat.. Şi-aci ne amintim de o frază din Luigi Pirandello:

„Vai de acela ce nu-şi poate purta masca".

DE VORBA CU PARINTELE ALEXANDRU MILSKI DIN NIKOLAEV

...ctul cu oamenii cari au ...rin multe în viața lor și ... cunoscut hăurile fără ... desnădejdii, dar și cul... ale credinței și spe...orite ale credinței și spe... e totdeauna interesant și ... învățăminte.

...ntele Alexandru Milski, de ...rica „grecească“ din ora...olaev de peste Bug, face ...dintre acești oameni.

...văzut în după amiaza ... din Ianuarie a. c., în... de doi prieteni, dintre ...ul bun cunoscător al lim... Ne-a primit în mo... locuință de lângă bise... unde și-a reînceput viața ...alături de soția-sa, to... n despărțită de suferin... Privind interiorul mobilat ... și hainele deosebit de ... și de învechite, am în... strâmtorarea în care tră... înfățișarea, și a părintelui ... maicii preotese, trăda sufe... și încercările prin care au ... Dincolo de ridurile și de ... feții însă, am putut în... noblețea și distincțiunea ... caracteriza.

...rugăm pe părintele Milski ... povestească mai întâi ceva ... viața sfinției sale.

...d și îndatoritor, începe ...at. Aflăm că e în vârstă ... ani. A urmat seminarul la ... și Academia teologică de ...ev. Aici l-a cunoscut pe ... Mitropolit Gurie, care era ... ani înaintea sfinției sale ...profesor de religie la Odesa, după aceea a venit ca preot ...rochie la Nicolaev.

...1936, biserica „grecească“ ...care funcționa a fost închisă. ... timp după aceea a putut ... încă unele slujbe scurte, ...numai în casă și cu mul... ...scuri. Încolțit de foame și ...rie, a fost nevoit să intre ca ...chhalter“ (contabil) la o în...prindere cu 400 ruble lunar, ... ce i s'a cerut angajament ... că se va abține dela ori... manifestare sau activitate re...ioasă. Retribuția pe care o ...ea — inferioară aceleia pri... de ultimul lucrător de fab... — era cu totul neîndestu...re, chiar pentru viața cea ...cumpătată. Soția, absolven... liceului și a unei școli spe..., a fost nevoită să intre și ... într'un serviciu modest, ... cu 200 ruble pe lună. Lo... într'o singură cameră care ... și bucătărie și dormitor și ... — de toate. Pentru a face ... nevoilor mai vindeau din ...ce le rămăsese din vremu... bune.

...șa au dus-o până la alunga... bolșevicilor.

...n continuare, îl întrebăm pe ...intele Alexandru Milski de... soarta bisericilor și preoți... din oraș sub Soviete, și des... starea religioasă actuală.

...Sfinția sa ne spune că au fost ... Nikolaev 10 biserici, în afa... de bisericuțe și capele, care ...ționau pe lângă diferite in...ituții. Bisericuțele și capelele ... fost desființate îndată după ...voluție. Bisericile au început ... închise în anul 1935, odată ... promulgarea nouei constituții ...ele două au fost închise în ...36. Dintre ele, unele au fost ...dărâmate, altele transformate în ... de spectacole, cămine de ...ncitori sau ateliere; numai ... au rămas intacte.

Vestmintele, odoarele, cărțile de slujbă și celelalte obiecte sfinte, au fost ridicate și puse în muzee sau distruse

Cei aproape 50 de preoți, câți erau înainte de revoluție, — șicanați și urmăriți la fiecare pas, unii chiar condamnați, s'au răspândit care încotro.

După alungarea bolșevicilor s'au deschis la Nikolaiev cele două biserici care din fericire au rămas, la care slujesc cinci preoți.

Poporul cercetează biserica în număr foarte mare. Religiozitatea s'a înviorat și *„secerișul este mult dar secerătorii puțini“*.

La întrebarea, ce crede despre efectele revoluției comuniste asupra sufletului rusec, părintele Alexandru răspunde printr'o alegorie:

„Sunt în natură două feluri de furtuni: unele care nimicesc totul în calea lor—furtuni distrugătoare,—și altele care distrug numai ce-i rău și scot la iveală ce-i bun și sănătos—furtuni care curăță.

Revoluția rusă — afirmă părintele Milski — a fost ca furtunile din a doua categorie. Ea a ales pe cei statornici de oportuniști, pe cei sinceri de ipocriți.

Il mai întrebăm despre greutățile de îndreptare a unora din urmările educației sovietice asupra sufletului tineretului.

Părintele Milski susține dela început că *„nimic nu-i cu neputință celui ce crede“*. E necesară însă o educație serioasă și însuflețită, pe bază creștină, la care să colaboreze biserica, școala și familia.

Mai e absolut necesar ajutorul efectiv al Bisericii noastre și al celorlalte biserici ortodoxe, care au datoria să nu piardă momentul și să facă în acest sens tot ceeace râvna și posibilitățile lor le îngădue.

*

După convorbire, ne simțim parcă mai familiari. Maica preoteasă scoate albumul cu fotografii și începem să-l răsfoim. Cu greu bănuim că bărbatul plin de vigoare, de tinerețe și prestanță, cu priviri de vultur și înfățișare atât de semeață din album, e unul și acelaș cu cel din fața noastră. Iar chipul de altădată al maicii preotese e fără exagerare al unei regine. Dânsa își privește lung fotografia, o privește și pe a părintelui, și zice ca pentru ea: *„Noi înainte de revoluție!“* apoi, arătându-și mâinile înegrite de muncă și rochia zdrențuită, adaogă cu o senină resemnare: *„Noi, după revoluție!“*

Ne-am despărțit de părintele Alexandru din Nikolaiev cu sufletul răscolit și înălțat, și cu convingerea că am stat de vorbă cu un *Om*.

Iar când ne-am luat rămas bun dela maica preoteasă, în clipa când îi sărutam mâna uscată și sfințită de muncă,, două lacrimi i s'au strivit sub pleoape.

ION APOSTOL

Legea pământului și a credinței strămoșești este legea noastră de veacuri; este datina noastră de milenii.

Ne-au învățat iubirea de pământ Dacii, care mii de ani au stăpânit glia și, în ceasul când nu au mai putut stăpâni, din trupul lor au zidit stane de piatră, poruncitoare pentru urmași, stăpâne pentru viitor, pentrucă niciodată să nu se uite onoarea și datoria de a ne apăra pământul.

Această tradiție, an de an, veac de veac, au purtat-o Românii.

Prof. MIHAI A. ANTONESCU

PSALTIREA DELA MOGHILAU

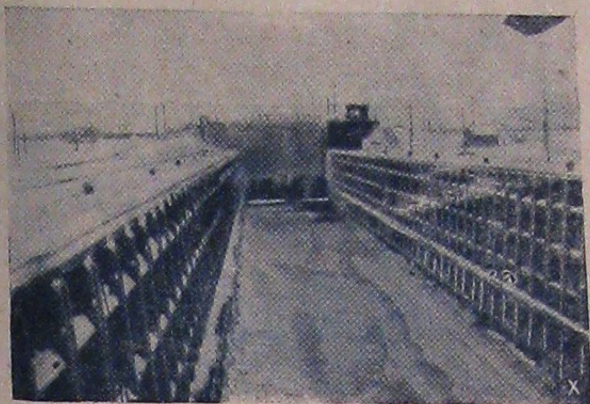
— de prof. I. NISTOR Membru al Academiei Române —

(URMARE)

Cu doi ani mai înainte protopopul Siril Bitchi muta teascurile tipografiei sale la Dubăsari unde apăru la 1794 „ceaslovul cel mare cu multe rânduieli ale bisericei“. Cărțile acestea liturgice moldovenești au găsit răspândire asupra tuturor țărilor românești, contribuind astfel la întărirea credinței străbune. Deaceia a fost pentru mine o adevărată revelație faptul că între cărțile liturgice dela Crasna din Bucovina se găsește și o Psaltire tipărită la Movilăul Transnistriei. Aceasta este cea mai bună dovadă că frații noștri de dincolo de Nistru, cu toate suferințele și necazurile care s'au abătut asupra lor, nu numai că și-au păstrat limba și credința strămoșească, ci ei s'au străduit să participe și dânșii la acea măreață operă de răspândire a graiului românesc, a cărților de mântuitoare învățătură creștinească. Încrederea neclintită în trăinicia și destinul neamului nostru sporește și se întărește, când alăturea de cărțile liturgice tipărite la București, Brașov, Râmnic, Neamț, Rădăuți, Iași și Alba-Iulia, găsim în tezaurul de vechi tipărituri românești, și exemplare eșite de sub teascurile moldovenești dela Movilăul și Rășcovul Transnistriei.

Răspândirea neamului nostru asupra regiunii dintre Nistru și Bug și chiar și dincolo de acest fluviu denotă puterea sa de expansiune etnică și de rezistență culturală față de înrâuririle străine, cărora el înțelege să le reziste. Stăpânirea moldovenească asupra așezărilor depe malul stâng al Nistrului cum sunt: Movilăul, Rășcovul Dubăsari, ș. a. arată că administrația românească, instituită pe urma dorobanțului desrobitor în Transnistria găsește acolo vechi și puternice temeiuri politice și administrative moldovenești, pe care se poate rezema și pe care, datoare să ne respecte și să ne întărească, pentru consolidarea graniței de răsărit a neamului și pentru asigurarea pentru viitor a pasnicei noastre politice, economice și culturale.

Iată glasul tainic ce se desprinde din Psaltirea dela Movilău.

— Un pod construit la Est de pionerii români —

— INAUGURAREA —
UNUI NOU MAGAZIN GENERAL DE CONSUM

Marți dimineața, a avut loc inaugurarea magazinului de desfacere al depozitului general de mărfuri din Direcția Comerțului a Guvernământului Transnistriei. Acest magazin a fost deschis datorită lăudabilei munci și inițiative a d-lui subdirector Verenca, dela Direcția Comerțului, însărcinat cu conducerea tuturor magazinelor generale ale Guvernământului, bucurându-se de concursul d-lui director Stoica și subdirector Gheorghiu, precum și a d-lor arhitecți Minescu și Ioniță, sub conducerea cărora a avut loc restaurarea clădirii, în care este instalat magazinul.

Lucrat în stil românesc, cu bolți, uși și grinzi de bârne afumate, acest local este un punct de atracție al realizărilor românești din ultima vreme, în Transnistria. Pe margini sunt așezate rafturile cu diferite mărfuri, produse de fabricile locale și cari urmează să se distribue cu cartele, la funcționarii ce lucrează zi și noapte, pentru desăvârșirea biruinții administrative românești, între Nistru și Bug. La etaj se află raionul de manufactură în care se găsesc de vânzare numeroase obiecte necesare familiilor și cari se vor vinde pe prețuri mult scăzute, față de cele ce se pot constata la magazinele particulare din oraș. Astfel, putem înregistra următoarele prețuri pentru o cât mai bună exemplificare: batiguri 40 RKKS; bluze 82-92; cămăși de damă de jersee 90-96; crepe de Chine 23 metru; ciorapi bărbătești 31-33; capișoane 10; fulare 7; stofă de bumbac 94 metru; stofe de damă 80 metru; cămăși bărbătești jersee 50; ciorapi de damă 22-27; pudră, etc.

La această festivitate au participat d-nii: guvernator Alexianu, secretar general Cercavschi, general Stoenescu, primar general Gherman Pântea, primarii Chiorescu și Vidrașcu, colonel Popovici prefectul poliției col Popescu-Cetate, lt.col. Cardaș și Enescu, directorii: O. Verenca, Rotaru, dr. Petre Niculescu, Râmniceanu, Fotiade, Minescu, Dragomir, subdirectorii: Pamfil, Gheorghiu, Zdrobici, un grup de 16 ziariști germani și reprezentanții presei locale.

După oficierea slujbei religioase de către preoții Postoronca Ion, Velehorschi V., Statov și diaconul Stihi, a luat cuvântul dl. ing. Stoica, conducătorul Direcției Comerțului din Guvernământ care a spus următoarele:

„Inaugurăm astăzi primul magazin general de desfacere din Odesa, al Direcției Comerțului. El se datorește inițiativei meritoase a predecesorului nostru d. Canari, simțului artistic excepțional al d-lor arhitecți Minescu și Ioniță, râvnei în îndeplinirea a tuturor colaboratorilor noștri în frunte cu d. subdirector Verenca, și concursul înțelegător al d-lui primar-director Chiorescu.

Magazinul ce-l inaugurăm este destinat să răspundă prin articolele sale alimentare, exclusiv nevoilor funcționarilor din Guvernământ, în cadrul normelor generale.

In schimb, cu articolele sale manufacturate se adresează unui cerc mai larg de cumpărători, care cuprinde și populația locală.

Nu ne scapă lipsurile ce-l prezintă asortimentul nostru. In special, în sectorul articolelor manufacturate, situație ce se datorează dificultăților de aprovizionare, de tot felul.

Cauzele acestor dificultăți, cât și dificultăților în sine, vă sunt prea bine cunoscute, ca să mai fie nevoie să vi le înfățișez.

Ne vom strădui, însă, din toate puterile să învingem cât mai multe din piedicile ce ne stau în cale, spre a putea oferi clienților noștri, în magazin bine aprovizionat și cu prețuri acceptabile. Și nu numai în Odesa, ci în toate centrele mai importante ale Guvernământului Transnistriei.

Cu voința hotărâtă de a înfăptui cât mai curând acest plan de lucru, vă rugăm Domnule Guvernator să primiți mulțumirile noastre, pline de recunoștință, pentru onoarea ce ne-ați făcut prin prezența Dv. și nădăjduim că veți aprecia modesta noastră realizare, mai puțin prin ceeace cuprinde în rafturile sale și mai mult prin ceeace reprezintă, munca dezinteresată pusă în slujba ideii sfinte de Patriei.

Aducem în acelaș timp mulțumiri călduroase, tuturor invitaților ce ne-au onorat cu prezența lor și în mod special, reprezentanților oficialității germane și italiene, precum și presei germane“.

* * *

La sfârșit, d. guvernator Alexianu împreună cu toată asistența a vizitat organizarea depozitului general de mărfuri al Guvernământului, felicitând pe conducătorii lui și ai Direcției Comerțului pentru munca neprecupețită ce o depun spre a asigura isbândă sigură în opera de administrare românească ce se desfășoară aci

— După rezultatul unei lupte —

DIVERSE ȘTIRI

Pentru stropitul viilor din Transnistria, este nevoe de circa 40 tone de piatră vânătă.

Cum fabrica din Odesa, nu poate fabrica decât jumătate din această cantitate, guvernământul, prin direcția grădinilor, a comandat în țară, o contitate suficientă ce va sosi în curând.

x

Un grup de elevi- ai liceului Oituz din Târgul Ocna, în frunte cu profesorii lor, vin în Odesa în escursie, între 11 și 13 ale lunei curente.

x

Iu anul acesta se prevede o recoltă excelentă de fructe. Suprafața grădinilor în Transnistria cuprinde nu mai puțin de 50.000 ha. circa 90 milioane de pomi fructiferi.

Recolta așteptată, după părerea specialiștilor, se poate ridica aproximativ la următoarele cifre: vișine—96 kg., la un pom, prune—128, caise—240, pere—320 și mere—480,

Culesul general de fructe din Transnistria poate da 13.860 de mii de tone.

x

Elevii liceului Nr. 1, au esit eri pentru primă oară, la munca de folos obștesc, ce să prindă obișnuința de-a lucra. Sub conducerea pedagogilor ei au săpat pomii din parc, de lângă Privoz.

x

Cu ocazia absolvirii anului școlar la școala primară Nr. 47. pe str. Mitropoliei, păr. Rudeanu, reprezentantul Misiuni, Ortodoxe, a oficiat serviciul divin. După slujbă a avut loc o șezătoare pentru elevi. Elevilor lis'a împărțit premii, broșuri și cărți, dăruite de I. P. S S. Visarion. Mitropolitul Transnistriei.

x

Pe lângă fabrica de conserve Nr. 2 s'a înființat un laborator sub direcțiunea D-lui inginer A. Neciporuc pentru fabricarea cauciucului sintetic necesar vaselor de conserve.

In acelaș laborator se fabrică, din resturile grăsimilor obținute din preparatul conservelor, săpun de rufe, de cea mai bună calitate.

— Clipe de răgaz —

D. Director al Casei Asigurărilor Sociale din București la Odesa

La 7 Iunie a sosit la Odesa venind dela București, D-l Ion Anhelg, directorul asigurărilor sociale din București — însoțit de domnii: Dr. Enescu, dr. Zigura, dr. Brătescu, dr. Cordescu, dr. Metaxa și alții.

Scopul acestei vizite este de a cunoaște condițiile de muncă din Transnistria și de a culege documente referitoare la munca și viața clasei muncitorești din Transnistria, în prezent și în trecut.

La Direcția sanitară a guvernământului a vut loc o consfătuire la care au asistat oaspeții veniți din regat cât și conductorii Transnistriei dr. Niculescu, dr. Tătăranu, dr. Chirilă și directorul muncii d-l Orobici. La consfătuire s'au discutat posibilitățile de introducerea asigurării sociale pentru muncitorii de pe teritoriul Transnistriei.

Oaspeții sosiți, unind plăcutul cu utilul au vizitat muzeul arheologic al guvernământului, clinica universității din Odesa și direcția medico sanitară.

După aceia oaspeții au plecat la București.

DELA DIRECȚIA CULTURII

Direcția Culturii invită pe toți scriitorii—indiferent de genul creațiunii lor literare și pe toți ziariștii care se ocupă de chestiunile politice și culturale, să prezinte la Direcția listele bibliografice ale operelor lor, fie publicate, fie în manusrise prelucrate sau pregătite pentru publicare.

Aceste date sunt necesare Direcției Culturii, să le cunoască direct ca în caz de nevoie, să poată alege din cuprinsul lor, elemente pentru începutul campaniei culturale de toamnă.

Datele cerute se pot înainta oricând în plicuri închise până la 15 Iunie a. c. personal sau prin poștă.

Informațiile trebuesc date cât mai concise, exacte și clare.

Autorii trebuie să folosească limbă română sau franceză.

In cazuri cand persoanele cari nu cunosc aceste limbi și n'au posibilitate să facă traduc[...] folosi limba rusă.

Adresa exactă pentru [...]rea anunțurilor: Direcția C[...] din Guvernământ, Servic[...] Axente Sever Popovici, Pușchin Nr. 10, Odesa.

ACTIVITATEA FABR[...] DE TRICOTAJ

Producția fabricei de tr[...]ca lucrează sub conducerea [...] specialiști, a ajuns la mari re[...]

Afară de tricotaje, se ocu[...] de curățirea și spălatul [...] care se aprovizionează [...] postavului. Secțiunea vop[...] este așa de bine organi[...] este folosită și de alte între[...]deri ale orașului.

Zilele acestea fabrica a [...] vopsele din regat pentru [...] de 3.000.000 lei, datorită [...] fabrica lucrează fără [...]trupere.

INCHIDEREA ANULUI ȘCOLAR LA ȘCOALA DE MESERII DIN ODESA

Duminică 6 Iunie, la școala de meserii Nr. 1, s'a oficiat serviciul divin de închiderea anului școlar. Serviciul a fost oficiat de către păr. Boris Dumanciuc, rectorul Seminarului Teologic, împreună cu păr. Ioan Pilnencov, profesorul de religie al școalei, cu concursul corului Seminarului Teologic.

La slujbă au asistat: d-l Victor Nuțu, inspectorul general al Direcției Culturii din Guvernământ, profesorii școalei primare românești de pe lângă Seminarul Teologic în frunte cu directoarea școalei d-na Melniciuc, mai mulți oaspeți invitați, printre cari și părinții elevilor.

După slujbă, păr. Boris Dumanciuc s'a adresat celor prezenți și elevilor cu o mișcătoare cuvinte în care a spus între altele că elevii și tineretul cari au primit posibilitatea să se întoarcă la credința în Dumnezeu, nu trebue niciodată să-L uite.

A urat elevilor și profesorilor să treacă cu bine vacanța, după ce i-a stropit pe cei prezenți cu apă sfințită.

Apoi a luat cuvântul d-l Neciporenco, directorul școalei de meserii, care a mulțumit în numele elevilor și personalului didactic, d-lui prof. G. Alexianu, guvernatorul Transnistriei, în persoana d-lui Victor Nuțu inspectorul general al Guvernământului pentru grija și atența de care sunt înconjurați elevii școalei de meserii.

După aceasta, a avut loc o șezătoare. Corul compus din elevi a executat Imnul Regal și cântece românești: „Pe-al nostru steag", „Pui de lei", „Tricolor" și altele.

Ca încheere d-l director a mulțumit celor prezenți că au onorat școala cu vizita în această zi solemnă de absolvire a anului școlar.

Proba lucrărilor canalului și zăgazului din Hajibe[...]

Zilele acestea s'a făcut examinarea tehnică, înainte de darea în exploatațiune generală, a canalului și zăgazului din Hadjibei

A fost deschis canalul principal, pe parcursul a 4230 m construit cu grija administrației românești, de ingineri și -lucrătorii ruși.

Pe canal sunt constru[...] punți, afară de acelea a tram[...]lui și căilor ferate. Una [...] ele este de beton-armat.

In acest răstimp serviciul [...] muncă din Odesa, a între[...]țat la construirea digului [...] 1941 — 1942, cam 8.350 [...] oameni, care au dat 484.30[...] zile de lucru, iar în anul [...] a întrebuințat 1190 de oam[...]

Comisia care a asistat [...] lansarea de probă a ape[...] rămas satisfăcută de [...] lucrărilor îndeplinite.

MERSUL RĂZBOIULUI

Ultimele telegrame au adus știrea că în China se dau lupte violente, cele mai puternice, în clipa de față de pe toate fronturile existene.

Sunt aproape șase ani de când între Japonia și China a început războiul, fără să existe o declarație formală. In prima fază a războiului japonezii au acționat foarte rapid și au ocupat puncte strategice pe coasta Pacificului. Apoi au înaintat pe continent, astfel că astăzi domină aproape tot nord- vestul Chinei. In cursul celor șase ani și-au fixat puternice capete de pod pe coastele de sud ale Chinei cum ar fi Toucheon, Amoy, Swutao, Canton, pentru ca la isbucnirea războiului dintre Japonia și statele anglo-saxone să ocupe Birmania și o parte din Yunan.

In felul acesta japonezii și-au asigurat poziții strategice din cele mai bune pentru a ataca imensul spațiu chinez. Rezistența Chinei lui Chank-Kai-Shek este însă dârză, ea datorindu-se imensității terenului, posibilităților de luptă de guerilă oferite de acest teren și tenacității soldatului chinez.

Japonia domină aproape toate centrele principale ale Chinei și importantele căi de circulație, însă trebue să mențină în restul teritoriului ocupat importante forțe.

La începutul lunei Mai, japonezii au declanșat un puternic atac chiar din pozițiile dela Hankeu având direcția către Chung-King dealungul fluviului Yang ce Chiung. La început s'a procedat la curățirea regiunei Hu-Pei și apoi s'a atacat în regiunea I Chang localitate amintită în ultimele telegrame.

Luptele sunt încă în curs, purtându-se cu o violență extraordinară. Din toamna anului 1942 cei 250 de aviatori voluntari americani cari luptau în rândurile armatei chineze au fost înlocuiți cu corpul 14 de aviație al Statelor-Unite, pus sub comanda generalului Chennault, astfel că se explică, într'o oarecare măsură, rezistența îndârjită a chinezilor.

Pentru forțele lui Cheang-Kai-Shek problema cea mare este aceea a aprovizionării. Dacă din punct de vedere alimentar, China le poate furniza cele necesare din punct de vedere al materialului de război, fabricile mutate în regiunea Setchoneu nu pot da un randament corespunzător nevoilor armatei. De aici pornește toate apelurile insistente ale guvernului din Ciung-King către aliații anglo-saxoni.

Războiul din China durează de aproape șase ani, însă rezolvarea lui depinde de rezolvarea marilor probleme militare și politice care frământă azi întreaga lume.

Ajutorul dat crescători[...] — de animale —

La Odesa a luat ființă o so[...]cietate germană de încurajare [...] crescătorilor de animale. Societ[...] este susținută de comandam[...] german și are de scop să [...]rească numărul vitelor și să [...] bunătățească rasa lor. Cu ajuto[...] acestei societăți, fiecare locu[...] al uneia din colonii, poate s[...] procure câte o vacă bună [...] un cal.

Deocamdată această soci[...] ajută intens pe coloniștii ger[...] In viitor activitatea ii s[...] intinde și asupra celorlalți [...]podari, fără excepție.

Chiar și acum societatea [...] dispusă să cedeze din tur[...] sale, un număr de animale, pe[...] membrii organizațiunei de a[...]matizarea animalelor, cu p[...] în rate.

Tipografia „Graiul Romanesc" Odessa. c. Nr. 696.